

DIAGNOSTYKA ASTMY

■ Badania diagnostyczne stosowane do rozpoznania astmy

- spirometria z próbą rozkurczową
- szczytowy przepływ wydechowy (PEF)
- RTG klatki piersiowej
- badanie przeciwciał IgE - do diagnostyki astmy alergicznej

■ Do rozpoznania astmy wymagane jest stwierdzenie objawów choroby i ich zmienności oraz zmiennego stopnia obturacji oskrzeli w badaniach czynnościowych, czyli spirometrii lub alternatywnie PEF.

Do objawów choroby należą:

- świszczący oddech
- duszność
- uczucie ściskania w klatce piersiowej
- kaszel

■ Spirometria wraz z próbą rozkurczową pozwalają potwierdzić występowanie obturacji oraz jej odwracalność:

- Na obturację wskazuje wynik w badaniu spirometrycznym $FEV_1 < 0,7$ wartości należnej
- W celu oceny odwracalności obturacji należy podać leki rozkurczowe oraz ponowić badanie. **Odwracalność obturacji potwierdza wzrost wartości FEV_1 lub FVC o ≥ 200 ml i o $\geq 12\%$ w stosunku do wartości wyjściowej.**

Badanie RTG klatki piersiowej pozwala wykluczyć inną przyczynę objawów.

Spirometria z próbą rozkurczową jest dostępna w gabinecie lekarza POZ w ramach opieki koordynowanej.

■ Możemy wyróżnić podział na fenotypy kliniczne:

- astma o wczesnym początku
- astma o późnym początku
- astma związana z otyłością

■ Można podzielić również fenotypy astmy ze względu na źródło stanu zapalnego:

- astma alergiczna (IgE-zależna)
- astma niezwiązana z alergią z dużą liczbą eozynofiliów
- astma niezwiązana z alergią z małą liczbą eozynofiliów

Podział fenotypowy ułatwia diagnostykę i dobór właściwego leczenia, szczególnie u chorych z **astmą ciężką i trudną do leczenia**.

PRAWDOPODOBIEŃSTWO ROZPOZNANIA ASTMY

CECHY ZWIĘKSZAJĄCE

Współwystępowanie kilku typowych objawów choroby (świsty, duszność, kaszel, ucisk w klatce piersiowej), szczególnie u dorosłych

Większe nasilenie objawów w nocy i nad ranem

Zmienność objawów w czasie

Objawy indukowane przez typowe czynniki, takie jak: infekcje wirusowe, wysiłek, ekspozycja na alergeny, zmiany pogody, śmiech, inne nieswoiste bodźce drażniące (dym tytoniowy, ostre zapachy)

Typowe objawy współistnienia innych chorób alergicznych (alergicznego nieżytu błony śluzowej nosa i zapalenia spojówek)

CECHY ZMNIEJSZAJĄCE

Izolowany jeden objaw ze strony układu oddechowego, np. izolowany kaszel

Duże ilości wydzieliny z dróg oddechowych, szczególnie o charakterze ropnym

Duszność współistniejąca z innymi objawami, np. zawroty głowy, parestezje

Ból w klatce piersiowej

Duszność powysiłkowa ze stridorem wdechowym

Występowanie objawów ze strony układu oddechowego wyłącznie w okresie infekcji (inne objawy: gorączka, ból gardła, bóle mięśniowe)

FENOTYP ASTMY

OPIS FENOTYPU

KOMENTARZ

Astma alergiczna

Rozpoczyna się w dzieciństwie, w wywiadzie inne choroby alergiczne u pacjenta, wywiad rodzinny chorób alergicznych, zapalenie eozynofilowe, dobra odpowiedź na wGKS

Typowa postać astmy, zwykle rozpoznanie nie budzi wątpliwości, charakterystyczny jest czas wystąpienia objawów w dzieciństwie i współistnienie innych chorób alergicznych

Astma niealergiczna

Zwykle u osób dorosłych, zapalenie neutrofilowe, eozynofilowe, gorsza odpowiedź na wGKS

Brak współistnienia chorób alergicznych może utrudnić postawienie rozpoznania, u osób palących wątpliwości w różnicowaniu astmy i POChP

Astma o późnym początku

Najczęściej u kobiet w wieku okołomenopauzalnym, bez objawów innych chorób alergicznych, zwykle wymaga wyższych dawek wGKS

Ze względu na późny początek trudna do rozpoznania, często pacjenci leczeni jako POChP lub nawracające infekcje dróg oddechowych z występującym kaszlem, co wiąże się z nadmierną antybiotykoterapią

Astma z utrwaloną obturacją

U pacjentów z astmą niekontrolowaną przez wiele lat rozwijają się cechy przebudowy dróg oddechowych (remodeling), co prowadzi do utraty typowej dla astmy odwracalności obturacji

Obraz długo trwającej astmy. Wątpliwości diagnostyczne u osób palących (rozpoznanie POChP) lub podejrzenie współwystępowania astmy i POChP

Astma z otyłością

Związana z otyłością, cięższy przebieg choroby, gorsza odpowiedź na leczenie

Upośledzenie wydolności układu oddechowego, zapalenie związane z aktywnością tkanki tłuszczowej, interwencje dietetyczne teoretycznie zalecane, w praktyce bardzo trudne do realizacji

Na podstawie: Global Initiative for Asthma. Global Strategy for Asthma Management and Prevention, 2023. Dostępne na stronie: www.ginasthma.org. dostęp na dzień 27.10.2023 r.

SYMBICORT® TURBUHALER® 160/4,5 µg

Pierwszy przeciwzapalny lek doraźny* dla pacjentów z astmą umiarkowaną do ciężkiej

Bezpłatnie
dla młodzieży do
ukończenia 18 r.ż.
i dla pacjentów 65+

Aktualna informacja o produkcie leczniczym **Symbicort® Turbuhaler® 160/4,5 µg**

*Symbicort® Turbuhaler® 160/4,5 µg jest wskazany do stosowania jako lek doraźny u pacjentów stosujących jako leczenie podtrzymujące Symbicort® Turbuhaler® 160/4,5 µg

1. Obwieszczenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na 1 września 2023 r.

AstraZeneca

Dodatkowe informacje dostępne na życzenie:

AstraZeneca Pharma Poland Sp. z o.o.
ul. Postępu 14, 02-676 Warszawa
tel. +48 22 245 73 00
fax +48 22 485 30 07
www.astrazeneca.pl

PL-16265